

VvE's en warmtetechnieken (8 juli 2021, Capelle aan den IJssel)

Weergave van de chat.

Deel 1: De warmtetransitie in Capelle

1. In de komende 20 jaar gaat het nodige veranderen. Naast de energietransitie in woningen is er ook een energietransitie in mobiliteit. Bij het verduurzamen van ons appartementencomplex (zo'n 125 woningen) betekent dat de komende decennia dus en meer gebruik elektriciteit vanwege de warmtetransitie (en vooral ook koelte), gaat dat voor het complex uiteindelijk betekenen dat er meer dan 100 elektrische auto's aan het de stekker kunnen hangen. Is het electriciteitsnetwerk in het centrum van Capelle zwaar genoeg voor dat veranderend gebruik bij ons, maar ook de andere woningen in het centrum van Capelle.

Zie antwoord vraag 2.

2. Is het niet verstandiger om daar een degelijke analyse van te maken, zodat de verzwaring van het electriciteitsnet in ieder geval op orde is, voordat de omschakeling plaatsvindt. Dan kunnen we daar ook de planning op aanpassen en wie weet zijn er dan meerdere opgaven aan elkaar te koppelen (riool, warmtenet en elektriciteit, vergroening bovengronds), zodat de straat ook maar een keer open hoeft en daarna heringericht weer dicht kan.

Antw. Jazeker: de transitievisie warmte komt daarom ook mede tot stand door regelmatig overleg met oa Stedin, Stadsbeheer (riolering), Hoogheemraadschap, Havensteder om zoveel mogelijk werk-met-werk te maken

3. Waar staat donkerrood voor?

Antw. Donkerrood staat voor gebieden waar een collectieve oplossing, zoals stadsverwarming, het meest voor de hand ligt.

4. Er wordt gesproken over midden temperatuur. Wat is middentemperatuur? Hoe hoog is die middentemperatuur?

Antw. Hoog is volgens mij 90C in en 70C uit, midden is 70C in en 40C uit. Correct me if i am wrong....

Maw bij Midden extra isoleren!

Zie sheet :-)

5. Is waterstof een alternatief voor stadsverwarming. Dat kan via de gasleidingen de woning voeden.

Antw. Dit is behandeld tijdens de presentatie. Zie ook vraag 6.

6. De ontwikkelingen met waterstof kunnen weleens sneller gaan dan we nu verwachten.

Antw. Dat is precies de reden dat de transitievisie warmte uiterlijk elke 5 jaar herijkt moet worden.

7. In media wordt steeds vaker gesproken over de noodzaak voor dwang vanuit de gemeente. Hoe lang garandeert de Gemeente Capelle deze vrije keuze?

Antw. De gemeente volgt hierin landelijke wetgeving. Die geeft nu aan dat het bewoners vrij staat niet op het aanbod van de gemeente voor stadsverwarming in te gaan. De bewoner moet dan zelf een alternatief verzorgen.

8. Wanneer is de aanleg van stadverwarming midden temperatuur gepland? Dat zou toch deze zomer beslist worden?

Antw. Eind dit jaar bespreekt de gemeenteraad de Transitie Visie Warmte. In die visie wordt beschreven welke gebieden voor en welke na 2030 van het aardgas afgaan.

9. Blijft de middentemperatuur gewaarborgd of gaat deze in de toekomst naar laag zoals eerder al eens is gezegd

Antw. In de toekomst zou bijvoorbeeld geothermie de bron kunnen worden van de stadsverwarming. Dit is een lagere temperatuur bron. Er kan dan gekozen worden om via een warmtepomp om de temperatuur te boosten naar midden temperatuur.

10. Wat is de gemiddelde energetische terugverdientijd van isolerende maatregelen nu er sprake is van forse prijsstijgingen.

Antw. Dit is niet te voorspellen.

11. Is inductie koken energiezuinig tov gewoon elektrisch koken?

Antw. Als je elektrisch kookt, heb je de keuze uit drie typen kookplaten: keramisch, halogeen en inductie. Qua energieverbruik is inductie het zuinigst, want er gaat vrijwel geen warmte verloren. Alleen de pan zelf wordt verwarmd. Ook koelt de plaat na het bereiden van de maaltijd snel af.

12. Er is nu gekeken naar de meest voordelige systemen in de aanleg. Is hier ook gekeken naar het verbruik? Angst van veel VvE's is dat de kosten voor restwarmte onbeheersbaar kan oplopen.

Antw. 3 punten: 1) de modellen die we gaan gebruiken voor de uitvoeringsplannen per wijk kijken naar de laagst maatschappelijke kosten icm eindgebruikerskosten. 2) De gemeente Capelle streeft naar een woonlastenneutrale overstap, wat betekent een aantrekkelijke financieer- subsidieerbaarheid van benodigde verduurzamingsmaatregelen. 3) De nieuwe warmtewet zal consumenten van warmtenetten beschermen tegen te hoge tarieven.

13. We hebben ook nog de asbestdaken Daarvoor in de plaats zonneboilers of electropanelen
Hoe staat het met de wetgeving
(Ik zit nog steeds met de vraag betreffende ons dak dat bestaat uit asbesthoudende leien
Kosten € 50.000 om te vernieuwen)

Antw. Afhankelijk van de mogelijkheden van het gebouw is er belasting van het dak mogelijk. Natuurlijk is de 1e stap isolatie van het dak, op een natuurlijk vervangmoment van de dakbedekking of samen met andere maatregelen in 1x echter er moet wel een berekening gemaakt worden naar de draagkracht van het dak. En natuurlijk, wat zijn de beste

maatregelen voor de VvE. Zonneboilers zijn niet direct de 1e keuze. Natuurlijk heeft de VvE ook met Welstand te maken en moet er voor sommige maatregelen een vergunning worden aangevraagd.

14. Waarom wil men hier beslist van het gas af, in Duitsland gaan ze juist over op het aardgas

Antw. In Duitsland moet men ook in 2050 van het aardgas af zijn. Zij verwarmen echter nog vaak op steen/bruinkool, wat vervuilerder is dan aardgas. Zij gebruiken aardgas nu als tussenstap naar een fossielvrije gebouwde omgeving in 2050.

15. In Oostgaarde wordt nu alle infra opgehoogd. Over 10 jaar weer alles open of kan dit via het gasnet?

Antw. Dit kunnen we nog niet voorspellen. We proberen zoveel mogelijk werk met werk te verbinden. (zie antwoord 2)

16. Ik weet dat het over de warmtetransitie gaat, maar zijn er collectieve voorzieningen waarin warmte en koelte gecombineerd kan worden.

Antw. Voor lage temperatuur bronnen (<40C bv geothermie, aquathermie) is dat inderdaad mogelijk. In de praktijk is dat vooral voor nieuwbouw. Voor midden temperatuur (70C-40C) niet, dan zullen aparte maatregelen genomen moeten worden voor koelte (vergroening dak/gevel, witte dakbedekking, screens voor de ruiten, plafond ventilatoren en pas als dat niet afdoende is: een energiezuinige airco (liefst) op eigen zonneenergie.

17. Is het binnen de Gemeente Capelle mogelijk om met eigen grondgebonden bronnen te werken? Deze gaan ca 100 meter de grond in.

Antw. Als de VvE plannen heeft om zelf actief aan de slag te gaan met een eigen bron is het verstandig om met mij een afspraak te maken. Wij gaan dan met de VvE in gesprek om te bekijken wat mogelijk is en waar hindernissen kunnen worden weggenomen.
a.kennis@capelleaandenijssel.nl

18. Wordt er ook gedacht aan stadsverwarmingscentrale ((bij)stoken met groene waterstof

Antw. Dat is idd een goede mogelijkheid voor in de toekomst.

Deel 2: Warmtetechnieken en VvE's

19. Komt er een isolatienorm voor woningen?

Antw. Op dit moment is er een norm om in aanmerking te komen voor subsidies en leningen. Zie presentatie voor deze normen.

20. Vanaf welke bouwjaar zijn de genoemde Rc waarden al toegepast in nieuwbouw?

Antw. Dat hangt af van de bouw. Dit is vaak terug te vinden in de bouwtekeningen.

21. Je mag blij zijn met COP van 3 in bestaande bouw.
22. Let op dat bij koelen met een WP de luchtvochtigheid niet omlaag gaat. Dit is van groot belang bij de comfort beleving
23. Wat is invloed van het boren in de ondergrond voor de doorlaatbaarheid van verschillende grondlagen in het centrum? Onder de zandlaag waar veel gebouwen in Capelle met heipalen op staan zitten nog lagen die bij lekkages tussen de grondlagen tot verzakkingen kunnen leiden en daarmee to instabiliteit voor de gebouwen. In hoeverre is daar al onder zoek naar gedaan, bijvoorbeeld bij de Harmonie waar sprake is van boren in de diepte voor wko? De Buizerdhof en de Roekstraat staan namelijk heel dichtbij.

Antw. De gemeenteraad heeft recent gevraagd naar een inzicht voor welke gebieden van de gemeente het zinvol zou zijn om een Bodemenergieplan te laten maken. Deze inventarisatie verwachten we dit jaar.

- Dank voor de antwoorden. Ik hoop dat bij het Bodemenergieplan dat de gemeente heeft gevraagd ook de risico's worden meegenomen van schuivende grondlagen.

24. De COP 's die genoemd worden zijn gebaseerd op laagtemperatuur verwarming. In bestaande bouw is het lastig om echte laagtemperatuurverwarming toe te passen (vloerverwarming). Voor tapwaterverwarming is de COP nog veel lager

25. In hoeverre kan er gebruik gemaakt worden van de bestaande infra

Antw. Als de VvE echt hiermee de slag wil dan komen we graag met het bestuur van de VvE in gesprek en dus is het dan verstandig om met de gemeente een afspraak te maken dan kan via mij a.kennis@capelleaandenijssel.nl

26. - Voor warmtapwater heb je minimaal 60 grd nodig ivm legionellapreventie.
- De bacterie heeft een optimale groeitemperatuur van ongeveer 37°C en sterft af bij temperaturen van boven de 55°C
- Wettelijk is 60 grd voor warmtapwater verplicht.

Antw: de temperatuur voor warmte en tapwater kunnen inderdaad verschillend zijn. Er zijn technische mogelijkheden om de temperatuur voor tapwater te verhogen.

27. Wat voor invloed op de bodem hebben al die boringen voor warmtepompen op lange termijn.

Antw. Zie vraag 23.

28. Een infraroodpaneel klinkt interessant maar heeft een COP van slechts 1. Het is gewoon een straalkachel.

29. Isolatie verbeteren lijkt logisch, maar geeft in relatief jonge gebouwen (eind 90-er jaren) procentueel beperkt resultaat en de kosten zijn erg hoog.

30. Wat zijn de kosten voor het aansluiten op een warmtenet: individueel en voor collectieve verwarming?

Antw. Dat kunnen we nog niet voorspellen. Zie ook antwoord vraag 12.

31. Waar een maatwerk advies aanvragen

- Wij hebben als Winter VvE groep hele goede ervaringen met VvE Energie. Guido Boelaars is daar de contactpersoon. Zij doen ook de subsidieaanvraag en de gehele procesbegeleiding met het NEF.
- En Anders Peter Brons van VvE Energie.....
- Inderdaad @Lau001! Bedankt voor deze aanvulling.

Antw. Bij RVO is een subsidie voor maximaal 75% van de factuur (incl btw), maar niet meer dan het maximale subsidiebedrag. Bij meer dan 8 woningen is het max subsidiebedrag € 800,- plus € 80,- per extra woningen met een maximum van € 2.560,-

Op <https://www.maatwerkadviesvoorwoningen.nl/zoek-een-maatwerkadviesbureau> staan gecertificeerde bureaus. Gecertificeerd betekent dat je hier subsidie voor kunt krijgen van RVO.

Deel 3: Ervaringen met WKO (VvE Rijckevorsel)

32. Er waar draaien die geisers op?

Antw. De geisers bij VvE Rijckevorsel draaien nu nog op aardgas. Er wordt een andere oplossing gezocht voor de toekomst.

33. Welke invloed heeft deze investering op het MJOP ten opzichte van andere collectieve voorzieningen? Of wordt dit in een aparte opslag in de energieafrekening meegenomen.

Antw. Het zijn aparte rekeningen. De verwarming collectieve ruimtes zoals de trappenhuizen en hallen worden collectief verreken. Individueel voor de woningen, ondanks dat het eigenlijk een collectief systeem is.

34. Hoe is ventilatiesysteem uitgevoerd?

Antwoord is toegelicht tijdens de avond.

35. We spreken nu over een betrekkelijk nieuw gebouw, maar voor het merendeel van de gebouwen zijn heel andere zaken van belang.

Antw. Dat klopt. Rijckevorsel is een mooi voorbeeld van hoe een warmtepomp situatie kan werken in een VvE.

36. Centrale WTW?

Antw. Nee, individueel.

37. Lukt het om de warmte en koudebron goed in balans te houden?

Ja, dat lukt goed.

Is uw vraag niet beantwoord? Neem contact op met Astrid Kennis (a.kennis@capelleaandenijssel.nl)